

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.

Fremsat den 28. november 1961 af landbrugsministeren.

I lov nr. 73 af 24. februar 1960 om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

„Finansministeren bemyndiges til af statskassens midler i finansårene 1960-61 til 1969-70 at anvende indtil 50 mill. kr. til udlån dels til indkøbsforeninger for mindre jordbrugere dels til disse foreningers samvirksomhed, jfr. § 5. Midlerne kan udlånes, efterhånden som der godtgøres at være behov derfor. Udlån kan kun ske til foreninger, hvis vedtægter stadfæstes i henhold til den i §§ 2 og 3 givne bemyndigelse.“

2. § 5, stk. 1, udgår og erstattes af følgende:

„Stk. 1. Efter landbrugsministerens nærmere bestemmelse kan der af de i § 1 nævnte midler bevilges lån til De samvirkende danske indkøbsforeninger for mindre jordbrugere

- a. til foretagelse af fællesindkøb af maskiner og redskaber til videresalg til de lokale indkøbsforeninger, og
- b. til indkøb af redskaber og maskiner til fællesmekaniseringforeninger på mindst 6 medlemmer, når ejendommenes grundbeløb eller størrelse gennemsnitlig ikke overstiger det i § 2, litra b. anførte. Foreningernes vedtægter, der skal godkendes af landbrugsministeren, skal indeholde bestemmelse om, at medlemmerne hæfter fuldt solidarisk for foreningens forpligtelser.

Stk. 2. En betingelse for lån efter stk. 1, a, er det, at De samvirkende danske husmandsforeninger stiller garanti i kontanter eller værdipapirer svarende til 20 pct. af beløbet.

Stk. 3. Til indkøb til en fællesmekaniseringforening kan højst anvendes 50.000 kr. og ikke over 5.000 kr. pr. medlem. Det indkøbte vedbliver, indtil købesummen med renter og omkostninger er fuldt betalt, at være samvirksomhedens ejendomsret undergivet. Foreningen skal betale mindst en femtedel af købesummen kontant og afdrage restbeløbet i løbet af højst 5 år. Af det til enhver tid henstående restbeløb af købesummen skal svares en rente, der efter nærmere bestemmelser i vedtægterne fastsættes til en sådan størrelse, at der heraf — foruden renter af lån af statskassen og samvirksomhedens administrationsudgifter — kan udredes og til reservefond henlægges et beløb svarende til $\frac{1}{2}$ —1 pct. årligt af udlånsmassen i det pågældende regnskabsår.

Stk. 4. Lånene efter stk. 1 b kan ikke overstige 20 gange samvirksomhedens henlæggelse til reservefonden. Såvel lån efter stk. 1 a som efter stk. 1 b forrentes og afdrages til statskassen som anført i § 4, stk. 2.

Stk. 5. De i §§ 6 og 10 anførte regler finder ikke anvendelse for så vidt angår samvirksomhedens indkøb til fællesmekaniseringforeninger.“

3. § 5, stk. 2, ændres til § 5, stk. 6.

Bemærkninger til lovforslaget.

Til 1.

Af de ved loven af 24. februar 1960 til rådighed for finansårene 1960-61—1969-70 stillede midler på i alt 28,3 mill. kroner er der indtil nu disponeret over ca. 21 mill. kroner, og det påregnes, at der inden finansårets udgang vil være disponeret over de resterende ca. 7 mill. kroner. Finansudvalgets tilslutning hertil foreligger.

Der er imidlertid et stadigt stigende behov for midler til landbrugets mekanisering, og De samvirkende danske indkøbsforeninger for mindre jordbrugere har ansøgt om, at der stilles yderligere midler til rådighed på en sådan måde, at der ikke fastsættes maksimum for udlånsbeløbet, men at det alene bliver lovens krav om garantikapital, reservefond m. v., der bliver bestemmende for udlånsbeløbets størrelse.

Regeringen har imidlertid ment kun at burde stille yderligere 25 mill. kroner til rådighed, idet der herved er taget hensyn til, at foreningerne udover dette beløb kan disponere over medlemmernes afdrag på gæld i henhold til købekontrakterne, eftersom afdragstiden her er mellem 3 og 10 år, medens afdragstiden overfor statskassen er på 30 år.

Til 2.

Der har vist sig stor interesse for oprettelse af maskinfællesskaber mellem flere landmænd, og da det må være ønskeligt, at indkøbsforeningerne kan medvirke til denne rationelle løsning af de mindre landbrugs mekaniseringsproblemer, foreslås det, at samvirksomheden yderligere kan foretage indkøb til sådanne fællesmekaniseringsforeninger, hvis vedtægter skal bestemmes, at medlemmerne hæfter solidarisk, og hvis vedtægter i øvrigt godkendes af landbrugsministeren.

Det foreslås, at der kan indkøbes redskaber og maskiner for indtil 50.000 kr. til den enkelte forening, dog højst 5.000 kr. pr. medlem. Under hensyn til den større slitage på effekterne er afdragstiden foreslået fastsat til højst 5 år, men iøvrigt foreslås den gældende lovs bestemmelser i det væsentlige overført til denne nye virksomhed. Samvirksomheden har i øjeblikket en reservefond på ca. 100.000 kr., der vil blive prohiberet af landbrugsministeriet, og denne vil efter det foreslåede straks kunne give grundlag for et udlån på ca. 2 mill. kroner. Reservefonden foreslås i øvrigt tilvejebragt alene ved henlæggelse af overskud, idet man ikke har ment, at medlemsindskud her er fornødent. Ligeledes har man på grund af medlemmernes solidariske ansvar heller ikke foreslået garantitegning.